

TORTOSA

A la via del desenvolupament industrial?

M'agradaria aprofitar aquestes línies per donar una visió general de quins són els factors que permeteixen considerar un determinat entorn geogràfic, com un lloc estratègic des del punt de vista de localització industrial i tractar de fer alguna reflexió sobre les potencialitats de la nostra ciutat.

No pretenc entrar en qüestions de tipus ideològic sobre la conveniència o no del desenvolupament industrial, ni en plantejaments ecologistes sobre quines són les indústries més o menys adequades.

És evident que qualsevol acció de potenciació industrial deu comportar per part de la comunitat una actitud de:

- Generar valor afegit i riquesa a la zona.
- Positivar l'impacte sobre el medi ambient, costums, cultura, etc.

L'Assentament industrial d'una determinada ciutat o comarca es configura en base a dos tipus d'empreses, d'un costat ja existents a la zona i de l'altre, la instal·lació d'unes noves que prenen la seva decisió en funció d'unes determinades variables.

Segons dades obtingudes en una enquesta elaborada en el període 80-85 per la Fundació FIES amb el títol "Estrategias de localización Industrial en España en la década de los 80", els factors que determinen la ubicació de noves empreses i en l'ordre de major a menor importància són els següents:

El primer grup de factors són les circumstàncies personals, relacionades essencialment amb la vinculació de l'Empresari a la zona on es decideix ubicar la indústria.

El segon grup de factors són els denominats de caràcter estratègic que engloba conceptes com ara:

- Qualificació de la mà d'obra.
- Accessibilitat al treball.
- Avantatges d'abastiment.
- Disponibilitat de sòl industrial.

En tercer lloc es situen les "economies d'aglomeració" que es desglossen en dos conceptes diferents:

Economies de localització:

- Proximitat de les matèries primeres
- Tradició de l'activitat a la zona

Economies d'urbanització:

- Equipaments urbans.
- Serveis financers.
- Equipaments culturals i sanitaris.
- Densitat industrial de la zona.

El cost de la mà d'obra i el preu del sòl com factors determinants són importants, però no es consideren decisius per elegir una zona determinada.

En últim lloc apareixen els incentius públics. Les dificultats burocràtiques per a la seva obtenció, els retardaments en els pagaments, i l'homogenització de les ofertes en les diferents Comunitats Autònomes els converteixen en factors indiferenciables.

En síntesi, l'existència de bones comunicacions, l'oferta d'abundosa mà d'obra qualificada, l'existència d'altres empreses a efectes de subcontractació i subministraments i l'oferta de serveis són factors que l'empresari considera molt importants quan ha de decidir on ubicar la seva indústria.

Efectuada una breu aproximació teòrica convindria reflexionar sobre les possibilitats d'una certa expansió industrial a Tortosa.

Si ens fixem en els factors rellevants, segons l'enquesta abans esmentada, podem observar-hi uns punts claraments positius, com són:

- Comunicacions idònies per carretera a dos grans concentracions urbanes, Barcelona i València i per tant, ben connectada amb l'espai europeu. L'Eix de l'Ebre facilitarà les relacions amb el Nord.
- Situació en el contexte d'una zona geogràfica, podríem denominar Mediterrani, que parteix del Nord d'Itàlia, sud de França, zona catalana i lleuntina, que previsiblement en els propers anys serà molt més dinàmica que la mitjana europea.
- Tortosa ha exportat tradicionalment tècnics qualificats, (enginyers, químics, economistes, advocats, etc.) que probablement estarien interessats en retornar davant de bones perspectives professionals.
- Absència de conflictivitat laboral i adequats índex de productivitat.

Per contra, existeixen altres factors que no afavoreixen l'expansió industrial:

- Escàs nombre d'empresaris.
- Absència d'empreses intermitges.
- Centres de Formació insuficients.

És evident que els obstacles són superables sempre que l'ens local, el comerç, la pròpia indústria existent, partits polítics, sindicats, escoles de formació, associacions, etc. estiguin convençuts i donguin suport a processos d'aquesta naturalesa.

Des de l'òptica d'observador, tenint en compte que, per motius professionals no resideixo a Tortosa, crec que existeixen grans possibilitats, màxim quan s'analitzen altres zones que han tingut desenvolupaments importants a l'última dècada, partint de situacions menys favorables.

Voldria aprofitar l'avinentesa per desitjar-vos a tots unes Bones Festes de la Cinta.

JOSEP CARLES PLA I ROYO
Nascut a Mas de Barberans el 10 de febrer de 1952.
Economista.
Master per ESADE.
Censur Junat de Comptes.
Professor de Financiació Internacional a ICADE.
Director General del Banc de Comerç.

